

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 marca 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. przyznał ubezpieczonemu J. G. prawo do emerytury od dnia 07 grudnia 2013 r. przyjmując przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia (1972-1978, 1985-1987, 1990-1993, 1995-1997, 1999, 2007-2008). Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 33,47%, zaś podstawa wymiaru wyniosła 1.031,16 zł. Wysokość świadczenia od dnia 01 marca 2014 r. wyniosła 1047,66 zł

Następnie decyzją z dnia 09 kwietnia 2014 r., wydaną na podstawie nowych dokumentów, pozwany przeliczył ubezpieczonemu J. G. emeryturę, przyjmując przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia (od 1972-2008). Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 36,57%, podstawa wymiaru wyniosła 1.126,66 zł, zaś wysokość świadczenia od dnia 01 marca 2014 r. wyniosła 1.144,69 zł.

W odwołaniu od decyzji z dnia 12 marca 2014 r. ubezpieczony J. G. wniósł o uwzględnieniu mu do podstawy wymiaru świadczenia emerytalnego zarobków z okresu zatrudnienia od 13 lutego 1984 r. do 30 czerwca 1984 r. w Zakładzie Produkcji (...) w S.. Nadto wskazał, iż jego staż zatrudnienia obejmuje okres od 01 września 1964 r. do 08 czerwca 2008 r. a nie od 1972-2008 r.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany organ rentowy wniósł o jego oddalenie, powołując się na argumentację wskazaną w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji. Podał, iż przy ustalaniu prawa do emerytury nie uwzględnił do stażu pracy okresów:

- od 13 lutego 1984 r. do 30 czerwca 1984 r. z tytułu zatrudnienia w Zakładzie Produkcji (...)w S., ponieważ świadectwo pracy z dnia 29.06.1984r. zawiera braki formalne. Brak jest pieczętki imiennej. Wpis zaś znajdujący się w legitymacji ubezpieczeniowej zawiera jedynie pieczętkę imienną i podpis dotyczący daty początkowej zatrudnienia. Brak jest w legitymacji podpisu i pieczętki imiennej potwierdzającego datę końcową zatrudnienia.

- od 01 października 1993 r. do 31 maja 1995 r. oraz od 01 października 1995 r. do 31 stycznia 1996 r. z tytułu zatrudnienia w (...), ponieważ brak jest oryginału świadectwa pracy, a zakład pracy rozliczał się na deklaracjach bezimiennych. W związku ze złożeniem w dniu 27 lutego 2014r. oryginału świadectwa pracy, kolejną decyzją z dnia 09 kwietnia 2014 r. organ rentowy uwzględnił do stażu sporne okresy zatrudnienia w (...) z uwzględnieniem okresów urlopów bezpłatnych. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wzrósł do 36,57%.

W piśmie z dnia 03 marca 2015 r. ubezpieczony wyjaśnił, iż kwestionuje ograniczenie świadczenia do 100% podstawy wymiaru tj. do kwoty 1126,66 zł ustalonej w decyzji z dnia 09 kwietnia 2014 r. oraz nie uwzględnienie do stażu pracy okresów zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w G. (późniejsza nazwa E.) od dnia 18 października 1971 r. do 31 sierpnia 1977 r., od dnia 13 lutego 1984 r. do 30 czerwca 1984 r. w Rolniczym Przedsiębiorstwie Usług (...) w S. oraz od dnia 19 listopada 1992 r. do 17 czerwca 1993 r. w H. w G.. Podniósł także, iż w związku z ubezpieczeniem społecznym rolników winien mieć wyższą podstawę wymiaru świadczenia.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczony J. G., ur. (...), w dniu 05 grudnia 2013 r. złożył w Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. wniosek o przyznanie prawa do emerytury.

Zaskarżoną w niniejszym postępowaniu decyzją z dnia 12 marca 2014 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. przyznał ubezpieczonemu J. G. prawo do emerytury od dnia 07 grudnia 2013 r. przyjmując przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia (1972-1978, 1985-1987, 1990-1993, 1995-1997, 1999, 2007-2008). Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł

33,47%, zaś podstawa wymiaru wyniosła 1.031,16 zł. Wysokość świadczenia od dnia 01 marca 2014 r. wyniosła 1047,66 zł. Przy ustalaniu prawa do emerytury i wysokości organ nie uwzględnił do stażu pracy okresów: od 13 lutego 1984 r. do 30 czerwca 1984 r. z tytułu zatrudnienia w Zakładzie Produkcji (...)w S., a do wysokości świadczenia wynagrodzenia od 01 października 1993 r. do 31 maja 1995 r. oraz od 01 października 1995 r. do 31 stycznia 1996 r. z tytułu zatrudnienia w (...).

Do wliczenia świadczenia emerytalnego pozwany przyjął wynagrodzenie stanowiące podstawę składek w poszczególnych latach:

- 1972 – 12000.00 zł
- 1973 - 12000.00 zł
- 1974 - 13000.00 zł
- 1975 – 14400.00 zł
- 1976 – 53937,00 zł
- 1977 – 36228,00 zł
- 1978 – 15148,00 zł
- 1985 – 64800.00 zł
- 1986 – 64800.00 zł
- 1987 – 84000.00 zł
- 1990 – 2648000,00 zł
- 1991 – 4517676,00 zł
- 1992 – 6961500,00 zł
- 1993 – 27176000,00 zł
- 1995 – 1680,00 zł
- 1996 – 3239,67 zł
- 1997 – 4090,70 zł
- 1999 – 4015,47 zł
- 2007 – 5640,00 zł
- 2008 – 7077,72 zł

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu ubezpieczenia od 1972 do 2008r. , wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 33,47%. Do ustalenia wysokości emerytury ZUS uwzględnił okresy uzupełniające z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników w wymiarze 5 lat, 9 miesięcy i 23 dni, co przełożyło się zwiększenie w kwocie 74,80zł.

okoliczności bezsporne, vide: decyzje k. 74 akt ubezpieczeniowych obliczenie wskaźnika wartości podstawy wymiaru – k.73

W związku ze złożeniem w dniu 27 lutego 2014 r. oryginału świadectwa pracy, kolejną decyzją z dnia 09 kwietnia 2014 r. organ rentowy uwzględnił do stażu sporne okresy zatrudnienia w (...) z uwzględnieniem okresów urlopów bezpłatnych. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 36,57%, podstawa wymiaru wyniosła 1.126,66 zł, zaś wysokość świadczenia od dnia 01 marca 2014 r. wyniosła 1.144,69 zł.

Do wliczenia świadczenia emerytalnego pozwany przyjął wynagrodzenie stanowiące podstawę składek w poszczególnych latach:

- 1972 – 12000.00 zł
- 1973 - 12000.00 zł
- 1974 - 13000.00 zł
- 1975 – 14400.00 zł
- 1976 – 53937,00 zł
- 1977 – 36228,00 zł
- 1978 – 15148,00 zł
- 1985 – 64800.00 zł
- 1986 – 64800.00 zł
- 1987 – 84000.00 zł
- 1990 – 2648000,00 zł
- 1991 – 4517676,00 zł
- 1992 – 6961500,00 zł
- 1993 – 32426000,00 zł
- 1994 – 24843333,00 zł
- 1995 – 3915,36 zł
- 1996 – 3564,67 zł
- 1997 – 4090,70 zł
- 1999 – 4015,47 zł
- 2008 – 7077,72 zł

okoliczności bezsporne, vide: decyzje k. 99 akt ubezpieczeniowych obliczenie wskaźnika wartości podstawy wymiaru – k.98

W okresie od dnia 18 października 1971 r. do 31 sierpnia 1977 r. ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku montera instalacji i urządzeń wodno-kanalizacyjnych w Przedsiębiorstwie (...) w G.

(późniejsza nazwa E.). Do podstawy wymiaru za w/w okres organ rentowy przyjął wynagrodzenie minimalne za lata 1971-1975. Za lata 1976-1977 przyjęto wynagrodzenie w oparciu o wpisy w legitymacji ubezpieczeniowej.

okoliczności bezsporne, vide: świadectwo pracy – k.11 akt rentowych, legitymacja ubezpieczeniowa – k.17 koperta, akta osobowe z E., karta zasiłkowa za lata 1972-1976, kartoteka zarobkowa za 1976 r. – k.48 koperta

W okresie od dnia 13 lutego 1984 r. do 30 czerwca 1984 r. ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku robotnika na Wydziale Prefabrykacji Betonów w Rolniczym Przedsiębiorstwie Usług (...) w S.. Pozwany nie uwzględnił powyższego okresu do stażu pracy ubezpieczonego, wskazując, iż świadectwo pracy z dnia 29 czerwca 1984 r. zawiera braki formalne - brak jest pieczętki imiennej. Znajdujący się w legitymacji ubezpieczeniowej wpis zawiera zaś jedynie pieczętkę imienną i podpis dotyczący daty początkowej zatrudnienia. Brak jest w legitymacji podpisu i pieczętki imiennej potwierdzającego datę końcową zatrudnienia.

okoliczności bezsporne, vide: świadectwo pracy – k.14 akt rentowych, zaświadczenie – k.25 akt rentowych, legitymacja ubezpieczeniowa – k.17 koperta, akta osobowe z T., w tym umowa o pracę, kartoteki zarobkowe, świadectwo pracy – k.57koperta

W okresie od dnia 19 listopada 1992 r. do 17 czerwca 1993 r. ubezpieczony był zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy jako monter instalacji i urządzeń wodno-kanalizacyjnych w H. w G.. Do podstawy wymiaru za w/w okres organ rentowy przyjął wynagrodzenie wykazane na zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 z dnia 03 grudnia 2013 r., wystawione przez zakład pracy.

okoliczności bezsporne, vide: świadectwo pracy – k. 21 akt rentowych, zaświadczenie – k.27

Po zapoznaniu się z dokumentacją osobową z okresu zatrudnienia ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...) w G. (późniejsza nazwa E.) oraz Rolniczym Przedsiębiorstwie Usług (...) w S. organ rentowy uznał powyższy okres zatrudnienia i uwzględnił wynagrodzenie. Pozwany uwzględnił do stażu pracy okres zatrudnienia ubezpieczonego w Rolniczym Przedsiębiorstwie Usług (...) w S. od 13 lutego 1984r. do 30 czerwca 1984 r. oraz uwzględnił do podstawy wymiaru świadczenia wynagrodzenie ustalone w oparciu o potwierdzoną za zgodność z oryginału kserokopię kartoteki zarobkowej z roku 1984 r. w wysokości 59582,- zł.

Do podstawy wymiaru z tytułu zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w G. (późniejsza nazwa (...)) organ rentowy uwzględnił wynagrodzenie według stawek godzinowych, tj. od 18.10.1971r. 11,- zł. za godzinę, od 01.05.1973r. 13,50 zł. za godzinę, od 01.10.1974 r. 13,50 zł. za godzinę + 15% stawka godzinowej z tytułu dodatku brygadzystowskiego. Za lata 1976 oraz 1977r. przyjęto wynagrodzenie wykazane w legitymacji ubezpieczeniowej jako korzystniejsze. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wzrósł z 36,57% do 47,63%. Wysokość hipotetyczna świadczenia wyniosła od 01 marca 2014 r. 1353,95 zł

vide: decyzja hipotetyczna z dnia 07 maja 2015 r. - k.72

Wykonując zobowiązanie Sądu z dnia 13 maja 2015 r. organ rentowy ponownie dokonał hipotetycznego obliczenia wysokości świadczenia, z uwzględnieniem wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia w (...) w latach 1971-1977. Do obliczenia wynagrodzenia za lata 1971-1975 przyjęto stawkę godzinową wynikającą z angaży, z uwzględnieniem 46 godzinnego tygodnia pracy. Za lata 1976 oraz 1977r. przyjęto wynagrodzenie wykazane w legitymacji ubezpieczeniowej jako korzystniejsze. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 47,27%. Wysokość hipotetyczna świadczenia wyniosła od 01 marca 2014 r. 1349,93 zł.

vide: decyzja hipotetyczna z dnia 25 maja - k.91

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił na podstawie dokumentacji zgromadzonej w aktach niniejszej sprawy oraz w aktach rentowych pozwanego organu, jak również w aktach osobowych ubezpieczonego z Przedsiębiorstwa (...) w G.

(późniejsza nazwa (...)), Rolniczego P. Usług (...) oraz H. w G., których prawdziwość i rzetelność nie była przez żadną ze stron kwestionowana. Sąd również nie znalazł podstaw do podważenia jej wiarygodności z urzędu.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonego J. G. jest w części zasadne i jako takie zasługuje na częściowe uwzględnienie.

Zgodnie z art. 111 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (t.j. Dz. U. z 2014 r. poz. 1440 ze zm.), dalej: ustawa, wysokość emerytury lub renty oblicza się ponownie, z zastrzeżeniem ust. 2 i 3, od podstawy wymiaru ustalonej w myśl art. 15, jeżeli do jej obliczenia wskazano podstawę wymiaru składki na ubezpieczenie społeczne lub ubezpieczenia emerytalne i rentowe na podstawie przepisów prawa polskiego:

1)z liczby kolejnych lat kalendarzowych i w okresie wskazanym do ustalenia poprzedniej podstawy wymiaru świadczenia,

2)z kolejnych 10 lat kalendarzowych wybranych z 20 lat kalendarzowych, poprzedzających bezpośrednio rok kalendarzowy, w którym zgłoszono wniosek o przyznanie emerytury lub renty albo o ponowne ustalenie emerytury lub renty, z uwzględnieniem art. 176,

3)z 20 lat kalendarzowych wybranych z całego okresu podlegania ubezpieczeniu, przypadających przed rokiem zgłoszenia wniosku o ponowne ustalenie emerytury lub renty,

- a wskaźnik wysokości podstawy wymiaru jest wyższy od poprzednio obliczonego.

Stosownie zaś do treści art. 15 ust. 1 cytowanej wyżej ustawy, podstawę wymiaru emerytury i renty stanowi ustalona w sposób określony w ust. 4 i 5 przeciętna podstawa wymiaru składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub na ubezpieczenie społeczne na podstawie przepisów prawa polskiego w okresie kolejnych 10 lat kalendarzowych, wybranych przez zainteresowanego z ostatnich 20 lat kalendarzowych poprzedzających bezpośrednio rok, w którym zgłoszono wniosek o emeryturę lub rentę, z uwzględnieniem ust. 6 i art. 176.

Według art. 15 ust. 2a tejże ustawy, jeżeli nie można ustalić podstawy wymiaru składek w okresie pozostawiania w stosunku pracy wskazanym do ustalenia podstawy wymiaru emerytury i renty, za podstawę wymiaru składek przyjmuje się kwotę obowiązującego w tym okresie minimalnego wynagrodzenia pracowników, proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy.

Wskazać w tym miejscu należy, iż wybór okresu należy do osób zainteresowanych, jednakże ustawa określa w sposób wiążący pewne ramy czasowe, do których osoby te muszą się stosować. Możliwe jest zatem:

- wybranie kolejnych (następujących bezpośrednio po sobie, bez względu na ewentualne przerwy w ubezpieczeniu) 10 lat z dwudziestolecia bezpośrednio poprzedzającego rok złożenia wniosku emerytalnego/rentowego
- wybranie z całego okresu podlegania ubezpieczeniu dowolnych (niekoniecznie kolejnych) 20 lat kalendarzowych przypadających przed rokiem zgłoszenia stosownego wniosku. Skorzystanie z możliwości wyliczenia podstawy wymiaru z 20 lat (art. 15 ust. 6) możliwe jest wyłącznie po złożeniu wniosku. Oznacza to, że w przypadku milczenia zainteresowanych organy rentowe zobligowane są do ustalenia podstawy z okresu 10-letniego.

Należy mieć także na uwadze, iż zgodnie z przepisami § 20 Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 7 lutego 1983 r. w sprawie postępowania o świadczenia emerytalno – rentowe i zasad wypłaty tych świadczeń (Dz. U. Nr 10, poz. 49 ze zm.) środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość zarobku lub dochodu stanowiącego podstawę wymiaru emerytury lub renty są dla pracowników – zaświadczenia zakładów pracy wystawione według wzoru ustalonego przez Zakład Ubezpieczeń Społecznych albo legitymacja ubezpieczeniowa zawierająca wpisy dotyczące okresów zatrudnienia i wysokości osiągniętych zarobków.

Dodać przy tym trzeba, że zgodnie z orzecznictwem Sądu Najwyższego w postępowaniu sądowym nie obowiązuje ograniczenie co do środków dowodowych stwierdzających wysokość zarobków lub dochodów stanowiących podstawę wymiaru emerytury lub renty określone w § 20 cyt. Rozporządzenia Rady Ministrów z 7 lutego 1983 r. (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 1997 – sygn. akt II UKN 186/97, OSN – 1998/11/342).

Podkreślić jednak należy, iż w sprawach emerytalno-rentowych wyliczenie wysokości świadczenia może nastąpić jedynie na podstawie zarobków faktycznie otrzymanych i to tych, od których istniał obowiązek odprowadzania składki na ubezpieczenie społeczne, co wynika jednoznacznie z treści art. 15 ustawy. Zasada obliczania świadczeń w oparciu o rzeczywiste zarobki nie może zostać zastąpiona domniemaniem wynagrodzenia w danym roku kalendarzowym. Niewątpliwie zatem w świetle cytowanego przepisu art. 15 ustawy nie zasługiwało na uwzględnienie żądanie ubezpieczonego

Podkreślić w tym miejscu należy, iż dla poczynienia wiarygodnych ustaleń faktycznych konieczne jest ustalenie wysokości zarobków w sposób precyzyjny i pewny i to na ubezpieczonym, w tym wypadku wnioskodawcy, spoczywa obowiązek przedłożenia w organie rentowym dokumentów niezbędnych nie tylko do przyznania prawa do świadczenia, ale również mających wpływ na jego wysokość (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 28 marca 2001 r. II UKN 297/00).

Wykrycie prawdy przez sąd ogranicza się w zasadzie do przeprowadzenia dowodów zgłoszonych przez strony, bowiem na nich spoczywa ciężar dowodu (art. 6 k.c.), zasada prawdy materialnej nie może bowiem przekreślać kontrydiktoryjności procesu, gdyż – ciężar wskazania niezbędnych dowodów spoczywa przede wszystkim na stronach procesowych. Działanie sądu z urzędu i przeprowadzenie dowodu niewskazanego przez stronę jest po uchyleniu art. 3 § 2 k.p.c. dopuszczalne tylko w wyjątkowych sytuacjach procesowych oraz musi wynikać z opartego na zobiektywizowanej ocenie przekonania o konieczności jego przeprowadzenia (wyrok Sądu Najwyższego z dnia 07 grudnia 2010 r. I BU 8/10).

Podobne stanowisko zajął także Sąd Apelacyjny w Gdańsku w wyroku z dnia 28 czerwca 2001 r. zapadłym w sprawie o sygn. akt III AUa 2588/00, w wyroku z dnia 23 października 2001 r. w sprawie o sygn. akt III AUa 377/01 oraz w wyroku z dnia 12 grudnia 2000 r. w sprawie o sygn. akt III AUa 1540/00.

Sąd orzekający w niniejszej sprawie podziela w pełni pogląd zaprezentowany przez Sąd Najwyższy oraz Sąd Apelacyjny w cytowanych wyżej wyrokach, podnosząc jednocześnie, iż w niniejszej sprawie, z uwagi na trudności ubezpieczonego, działającego samodzielnie, z uzyskaniem materiału dowodowego zdecydował się działać w dużej mierze z urzędu, wyręczając ubezpieczonego.

Na wstępie rozważań, odnośnie okresu zatrudnienia od dnia 19 listopada 1992 r., do 17 czerwca 1993 r. w H. w G. wskazać należy, iż do podstawy wymiaru za w/w okres organ rentowy przyjął wynagrodzenie wykazane na zaświadczeniu o zatrudnieniu i wynagrodzeniu Rp-7 z dnia 03 grudnia 2013 r., wystawione przez zakład pracy. Na rozprawie w dniu 13 maja 2015 r. ubezpieczony wskazał też, iż nie kwestionuje wyliczenia z w/w okresu.

Odnosząc się do zarzutów ubezpieczonego, odnośnie uwzględnienia do stażu pracy okresów zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w G. (późniejsza nazwa E.) od dnia 18 października 1971 r. do 31 sierpnia 1977 r. oraz od dnia 13 lutego 1984 r. do 30 czerwca 1984 r. w Rolniczym Przedsiębiorstwie Usług (...) w S. wskazać należy, iż ostatecznie okresy pracy w powyższych zakładach zostały uznane przez pozwanego. Sąd zobowiązał pozwanego do hipotetycznego wyliczenia wysokości wynagrodzeń ubezpieczonego w oparciu o przedłożone akta osobowe z zakładów pracy. Po zapoznaniu się z dokumentacją osobową z okresu zatrudnienia ubezpieczonego w Przedsiębiorstwie (...) w G. (późniejsza nazwa E.) oraz Rolniczym Przedsiębiorstwie Usług (...) w S. organ rentowy dokonał hipotetycznego przeliczenia wysokości emerytury. Pozwany uwzględnił do stażu pracy okres zatrudnienia ubezpieczonego w Rolniczym Przedsiębiorstwie Usług (...) w S. od 13 lutego 1984r. do 30 czerwca 1984 r. oraz uwzględnił do podstawy wymiaru świadczenia wynagrodzenie ustalone w oparciu o potwierdzoną za zgodność z oryginału kserokopię kartoteki zarobkowej z roku 1984 r. w wysokości 59582,- zł. Do podstawy wymiaru z tytułu

zatrudnienia w Przedsiębiorstwie (...) w G. (późniejsza nazwa (...)) organ rentowy uwzględnił wynagrodzenie według stawek godzinowych, tj. od 18.10.1971r. 11,- zł. za godzinę, od 01.05.1973r. 13,50 zł. za godzinę, od 01.10.1974 r. 13,50 zł. za godzinę + 15% stawka godzinowej z tytułu dodatku brygadzystowskiego. Za lata 1976 oraz 1977r. przyjęto wynagrodzenie wykazane w legitymacji ubezpieczeniowej jako korzystniejsze. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia wzrósł z 36,57% do 47,63%. Wysokość hipotetyczna świadczenia wyniosła od 01 marca 2014 r. 1353,95 zł.

Z uwagi na nieprawidłowości zauważone w wyliczeniach przez pozwanego, polegające na przyjęciu ośmiogodzinnego dnia pracy w soboty w spornych okresach, Sąd zobowiązał pozwanego do sporządzenia korekty wyliczenia świadczenia ubezpieczonego z uwzględnieniem obowiązujących godzin pracy w tygodniu tj. 8 godz. w dni powszednie i 6 godz. w soboty.

Wykonując zobowiązanie Sądu organ rentowy ponownie dokonał hipotetycznego obliczenia wysokości świadczenia, z uwzględnieniem wynagrodzenia z tytułu zatrudnienia w (...) w latach 1971-1977. Do obliczenia wynagrodzenia za lata 1971-1975 przyjęto stawkę godzinową wynikającą z angaży, z uwzględnieniem 46 godzinnego tygodnia pracy. Za lata 1976 oraz 1977r. przyjęto wynagrodzenie wykazane w legitymacji ubezpieczeniowej jako korzystniejsze. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł 47,27%. Wysokość hipotetyczna świadczenia wyniosła od 01 marca 2014 r. 1349,93 zł. Przy ustaleniu wysokości emerytury uwzględniono zwiększenie z tytułu opłacania składek na ubezpieczenie społeczne rolników w kwocie 74,80 zł.

Odnosząc się do zarzutu ubezpieczonego, odnośnie błędnego wyliczenia wynagrodzenia z okresu zatrudnienia w (...) w oparciu o stawkę godzinową, w sytuacji gdy ubezpieczony zatrudniony był w systemie pracy akordowo-dniówkowym wskazać należy, iż organ rentowy obliczył wynagrodzenie w w/w zakładzie w oparciu o angaże znajdujące się w aktach osobowych, na których wykazane są stawki wynagrodzenia zasadniczego za godzinę pracy oraz wpisach w legitymacji ubezpieczeniowej.

Zgodnie z treścią §21 w/w rozporządzenia, środkiem dowodowym stwierdzającym wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu oraz uposażenia przyjmowanego do ustalenia podstawy wymiaru emerytury lub renty są zaświadczenia pracodawcy lub innego płatnika składek, legitymacja ubezpieczeniowa lub inny dokument, na podstawie którego można ustalić wysokość wynagrodzenia, dochodu, przychodu lub uposażenia.

W przypadku braku dokumentacji płacowej lub legitymacji ubezpieczeniowej, wysokość zarobków może być potwierdzona na podstawie innej wiarygodnej dokumentacji, którą mogą być dokumenty z akt osobowych pracownika np. umowa o pracę, angaże itp. Do podstawy wymiaru świadczenia można bowiem przyjąć tylko taką dokumentację, w oparciu o którą można ustalić wynagrodzenie oraz inne jego składniki, co do których nie ma wątpliwości, iż podlegały składce na ubezpieczenie społeczne.

Jednak w przypadku gdy z dokumentacji innej niż płacowa wynika, że wynagrodzenie pracownika było określone stawką godzinową – ZUS może ustalić wynagrodzenie stanowiące podstawę wymiaru tylko wówczas, jeżeli zachowały się dane dotyczące liczby godzin, jaką pracownik faktycznie przepracował w danym okresie na określonym stanowisku (dziennie, tygodniowo lub miesięcznie).

W tym miejscu podkreślenia wymaga, iż ubezpieczony nie przedłożył innych dokumentów, w oparciu o które można byłoby określić wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia w (...) w innej wysokości, niż obliczona według stawek godzinowych i wpisów w legitymacji. Nie można przy tym, jak chce ubezpieczony, dokonać wyliczenia zarobków w okresach wcześniejszych, tj. 1971-1975 posługując się danymi z legitymacji ubezpieczeniowej dotyczącymi lat 1976-1977, albowiem dane te dotyczą ściśle tych tylko lat a stawki godzinowe – jak widać z dokumentacji – za poszczególne lata były różne.

Jak wyżej wskazano - organ rentowy uwzględnił do podstawy wymiaru wynagrodzenie z tytułu zatrudnienia ubezpieczonego w Rolniczym Przedsiębiorstwie Usług (...) w S. od 13 lutego 1984r. do 30 czerwca 1984r. na podstawie kserokopii kartoteki zarobkowej z roku 1984r. w wysokości 59582,- zł. Z w/w art. 15 ust 4 ustawy emerytalnej wynika, iż wysokość wynagrodzenia stanowiącego podstawę wymiaru składek w danym roku kalendarzowym porównuje się

do kwoty przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonej za dany rok kalendarzowy. Proporcjonalne obliczanie wskaźnika za dany rok kalendarzowy, możliwe jest jedynie przy obliczaniu kapitału początkowego. Kapitał początkowy zaś ustala się dla osób urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r.

Zarzuty ubezpieczonego w tym zakresie uznać zatem należy za chybione.

Odnosnie zarzutu ograniczenia świadczenia do 100% podstawy wymiaru tj. do kwoty 1126,66 zł ustalonej w decyzji z dnia 09 kwietnia 2014 r. wskazać należy, iż zgodnie z przepisem art. 86 ustawy o emeryturach i rentach z FUS, kwota emerytury wraz ze zwiększeniami, o których mowa w art. 56 ust. 3 i 4 lub w art. 73 ust. 3 i 4, nie może przekraczać 100% podstawy wymiaru emerytury. Podstawa wymiaru, ustalona w decyzji z dnia 09 kwietnia 2014r. obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru 36,57% przez kwotę bazowa 3080,84 zł. wyniosła 1126,66 zł. Świadczenie ograniczono do 100% podstawy wymiaru, tj. do kwoty 1126,66 zł. – zgodnie z w/w przepisem. W decyzji hipotetycznej z dnia 07 maja 2015r. wysokość podstawy wymiaru wyniosła 1467,40 zł. Wysokość zaś emerytury, obliczona w oparciu o art. 53 w/w ustawy wyniosła 1332,63 zł. Brak jest przepisu, w oparciu, o który podnosi się wysokość świadczenia do 100% podstawy jego wymiaru.

Sąd Okręgowy pragnie zaakcentować, iż wyliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia należnego ubezpieczonemu J. G. w decyzji hipotetycznej pozwanej z dnia 25 maja 2014 r. (k. 91 akt sprawy) nastąpiło w sposób bardziej korzystny niż w zaskarżonej w sprawie decyzji z dnia 12 marca 2014 r.– bowiem w decyzji tej wspomniany wskaźnik wysokości podstawy wymiaru świadczenia osiągnął wysokość 47,27%., podczas gdy w zaskarżonej decyzji wynosił 36,57%

Tym samym żądanie ubezpieczonego, sformułowane w odwołaniu od zaskarżonej decyzji w zakresie zaliczenia okresów zatrudnienia od dnia 18 października 1971 r. do 31 sierpnia 1977 r. w Przedsiębiorstwie (...) w G. (późniejsza nazwa E.), oraz od dnia 19 listopada 1992 r., do 17 czerwca 1993 r. Rolniczym Przedsiębiorstwie Usług (...) w S., zostało de facto zrealizowane poprzez uwzględnienie całości przedłożonej i istniejącej dokumentacji oraz dokonane na jej podstawie podwyższenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru świadczenia z 33,47% do 47,27%.

Mając powyższe ustalenia i rozważania na uwadze, Sąd działając na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. w związku z cytowanymi wyżej przepisami w punkcie 1 wyroku zmienił zaskarżoną decyzję pozwanego organu ubezpieczeniowego z dnia 12 marca 2014 r. w ten sposób, że zobowiązał pozwanego do przeliczenia wysokości świadczenia emerytalnego ubezpieczonego J. G. z uwzględnieniem wskaźnika wysokości podstawy wymiaru w wysokości 47,27%, ustalonego w decyzji hipotetycznej z dnia 25 maja 2015 r.. W punkcie 2 wyroku Sąd oddalił odwołanie ubezpieczonego w pozostałym zakresie.

SSO Magdalena Graul